

Szerkesztőség és kiadó hivatal

Hely SIMONFFY-ház a város-
házával szemben

HIRDETÉMÉNYEK.

előfizetést pénzek és a kiadás körüli panaszok
valamint a lap szemléi részét illető
minden közlemények ide intézendők

Állammentes levelek csak ismert kezektől
fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŐ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán
küldve:

Egész évre 10 ft — kr
Félévre 5 ft —
Negyedévre 2 ft 50
Egy hóra 1 ft —

Hirdetési díj:

Öt-hasabospettisor egy sor beiktatásáért 5 kr
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr
Névtér 4 hasabospettisorát 20 kr.

XI. évfolyam. 1884.

Debreczen. Hétfő, okt. 27.

210. szám.

A hatáskör és nem a tagság.

(T.) A „Pesti Naplónak“ egész virtuozitása abban áll, hogy folytonosan az emberek gyengejét tapogattja s folyton a gyengeket, simogatva hol hittel, hol izgatással igyekszik a kormány ellen, illetőleg Tisza ellen (talán mondanunk sem kell) propagandát csinálni. És aki még nem figyelte meg, ám figyelje meg, és igazat fog nekünk adni. Egész politikája abból áll, hogy vagy hizeleg, vagy hecczel. Ezt tette ezelőtt, ezt teszi most is. Amit a főrendiház módosítását irányzó javaslatról szól, abban sincs egyéb politika, mint azon született törvényhozók hecczelése, kiket a javaslat a főrendiházról kizár. Hát ezeket igyekszik most felbujtogatni. már t. i. hogy a javaslat ellen működjenek. Alig hisszük azonban, hogy e bujtogatása sikerül, mert a főbb tényezők meg lesznek elégedve a javaslattal, mely, ha az angol és más államnak példájára, bár nagyobb megszorítással, de a kormánynak a kinevezésekre jogot ad, mindenesetre többet ér a maiénál, mely a kor követelményeinek nem felel meg.

Mire való például a felsőház? Mért van behozva és megtartva a két kamara rendszer? Pusztán parádénak, vagy annak hogy mint hasznos és szükséges parlamenti tényező, az államnak hasznára legyen, hol a nagy érdeket képviselő, nagy befolyással bíró nagy vagyon az ész. tudomány és higgadt megfontolás körében, az alsó ház nitaláni elhamarkodásának, nem egészen helyes felfogásának vagy intenciójának felül vizsgálója legyen, hogy az legyen, ahoz nem születési előjog kívánatik, hanem agyvelő és az államügyeiben való jártasság. Mindig tiszteletet adván pedig a kivételeknek, alig hisszük, hogy a „P.-Napló“ — azon urak közül, kiket most a javaslat ellen izgat, olyanokat, kik az államügyeihez alaposabban értenek, sokat tudna felmu-

tatni, s el nem ismerné ő maga is, hogy a felsőházban való megjelenésük az államra való nézve sokkal több kárt mint hasznót rejthet magában, és hogy kiket a „Napló“ gunyosan említt, legyenek azok papok, más egyéb méltóságok avagy a kormány kinevezettjei, mint felülvizsgáló bírák, tudomány és tapasztalás dolgában miudenesetre nagyobb garanciát nyujtanának ama született törvényhozóknál, kiket nevezett lap a javaslat ellen lázítani igyekszik.

Mert hiszen kérem, nem az itt a kérdés hogy ki a kinevezett és ki nem, mert feltéve, de meg nem engedve, hogy a kinevezett tag mind a kormány alázasat szolgálja lenne, még akkor is nagyobb garanciát képezne azon született tagoknál, kik a dologhoz nem értenek. A felsőház összeállításánál nem az a cél, hogy minden tag független legyen, hanem az, hogy a felsőbb és nagyobb érdekek s az állás méltóságával járó jogok, fontosabb társadalmi tényezők és közegek, mint a parlament határozatainak hivatott ellenőrei, képviselve legyenek. A felsőház fontossága nem abban áll, hogy függetlenül, hanem abban, hogy helyesen ítéljen, meghatározatványon természetesen a hatáskör a meddig itéletével mehet, nem engedtetvén meg neki, hogy az alsóházat, a nemzetet választás útján képviselő parlamentet illuziórus-á tegye.

A felsőház lehet kritika, lehet vizsgáló és bíráló testület, amde az alsóház, mely a nemzet maga, dominánia nem szabad. És itt kell megalkotni az alsóház korlátlan hatalmát védő törvényeket, nem pedig a tagsági függetlenségben avagy nem függetlenségben. A felsőház mint higgadt, tudományos, tapasztalattal bíró, kimondhatja véleményét az alsóház határozata felett, vissza is küldheti, hogy az értelemben módosítsák, de ha az alsóház saját meggyőződése és indokainál fogva, az ő határozatához ragasz-

tokod, a felsőháznak más valami korlátozó hatalom nem adatik. Ez a garancia! Rosz akaratu és hazafiatlan hecczelést az, melyet a „Napló“ a javaslat ellen elkövet, mert a mit ő ott a tagok állásáról beszélget, az, az okos emberek előtt azonnal felismerhető epés pártoskodás.

Az 1885-iki költségvetés.

A) Rendes kiadások.

Királyi udvartartás	4,650,000
Cabineti iroda	75,012
Országgyűlés	1,239,350
Közösügyi kiadások	28,530,079
Központi nyugdíjak	91,630
Nyugdíjak	4,432,321
Állami adósságok	105,547,647
Kamatbiztosítást élvező vasutak átvétele folytán elvállalt adósságok	11,451,491
Vasuti kamatbiztosítási előlegek	7,306,378
Horvát-Slavonországok beligazgatási szükséglete	6,011,408
Állami számvevőszék	110,100
Miniszterelnökség	339,930
Ó felsége személye körüli miniszterium	54,275
Horvát-szlavon-dalmát miniszter és személyzete	36,080
Belügyminiszterium	10,168,429
Pénzügyminiszterium	56,310,867
Közmunka és közlekedési miniszterium	14,726,233
a) Miniszterium	23,771,260
b) Állami vasutak	23,771,260
Földmívelés-, ipar-és kereskedelmi miniszterium	10,048,805
Vallás és közoktatásügyi miniszterium	5,515,131
Igazságügyi miniszterium	10,515,231
Honvédelmi miniszterium	7,447,151
Osszesen	308,776,270

B) Átmeneti kiadások.

Osszesen: 2,000,577.

II. Beruházások.

Állandó országgház építésére	800,000
Miniszterelnökség	5,000
Belügyminiszterium	14,487
Pénzügyminiszterium	7,483,904
Közmunka és közlekedési miniszterium	

a) Miniszterium	5,541,000
b) Állami vasutak	8,364,960
Földmívelés-, ipar és kereskedelmi miniszterium	563,500
Vallás- és közoktatásügyi miniszterium	148,025
Igazságügyi miniszterium	100,000
Osszesen	23,020,876

C) Rendkívüli közösügyi kiadás

A) Rendes bevételek.

Állami adósságok	16,004,863
Állami számvevőszék	1,770
Ó cs. és apost. kir. felsége személye körüli miniszterium	300
Belügyminiszterium	805,210
Pénzügyminiszterium	250,425,947
Közmunka- és közlekedési miniszterium:	
a) Miniszterium	11,250,558
b) Állami vasutak	23,771,260
Földmívelés-, ipar- és kereskedelmi miniszterium	10,114,223
Vallás- és közoktatásügyi miniszterium	535,739
Igazságügyi miniszterium	644,955
Honvédelmi miniszterium	270,213
Osszesen:	313,825,017

Mérleg.

Rendes kiadások	308,776,270
Átmeneti kiadások	2,000,577
Beruházások	23,020,876
Rendkívüli közösügyi kiadások	4,195,805
Osszesen	337,993,528
Rendes bevételek	313,825,017
Átmeneti bevételek	12,492,678
Osszesen	326,317,695
Osszes kiadás	338,993,528
Osszes bevétel	326,317,695
Hiány	11,675,833

Ezen 11,675,833 frtnyi hiány mellett a rendes kezelés mérlege a következő:

rendes bevétel	313,825,017
rendes kiadás	308,776,270
fölösleg	5,038,747

Ellenzéki lapok az ország pénzügyi állapotáról.

Azon alkalmából, hogy gr Szapáry Gyula pénzügyminiszter a jövő évi költség-

vörösleni láttuk az égbolt szélét még több éjjel azután. Hanem minket nem bántottak hegyeink közt.

Némelyikünk már örülni kezdett, hogy szerencsésen átesünk a veszedelmén; de az öreg Sándor István, a ki idáig nagyrészt mesebeszédnek tartotta azokat a hajmeresztő híreket, csak most kezdett el igazán félni, mióta a vad csövesek közelünkben megfordult.

— Meglátjátok, hogy visszatérnek, mondogatta ősz fejét csóválva.

Sokszor fölébredt éjjelenként s kiment a tornácra, nem hall e zajt s nem látja-e a fenyegető vörös fényt az égen?

— Hej ücsöm, volnék csak magam, — sohajtott, — nem sokat busulnék. Pár évvel előbb vagy később meghalni nekem már mind egy, — hanem az unokám miatt reszketek, ücsöm . . . az én kis unokám miatt.

A kerítésen át beszélgettünk, mert éppen szomszédok voltunk. Engem is felzavart valami mondhatlan nyugtalanság almomból és kiűzött az udvarra halgatózni.

Csendes, tiszta, derült éj volt. A holdvilág mellett a magas udvarból végig láttunk csaknem az egész falun. A világos-sárga és fehérre meszelt uri házak körvonalai élesen kiváltak a sötét háttérből. Ki tudja, hányan voltak ébren azon éjjel s hallgatóztak szivdobogva mi? Előtte való nap megint hallottuk, hogy oláh fölkelő csapatok barangolnak vidékünkön.

De a néma éjben nem hallatszott semmi más zaj, csak egy egy hervadt levél susogása, mely lassan lehullt a félg kopasz fákrol. A deres föld csillogón fehérelt. Csipős levegő járta át testemet s éreztem, hogy remegek, — a hidegtől-e vagy az izgatottságtól is? nem tudom.

(Folyt. köv.)

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

A női sziv.

Elbeszélés.

Írta: Vertesi Arnold.

I.

Különös esetről folyt a beszélgetés egy társaságban. A lapokban azt olvastuk, hogy egy angol lord leánya, egy előkelő, gazdag leány, férjhez ment egy svájci paraszthoz. Ki egy, ki más megjegyzést esatolt ehhez a különös esethez. Nagyon eltértek; a többség azonban mégis megjegyezték abban, hogy ezt az egészet nem lehet hőbortos esekedkedtnél egyébként tekinteni, a milyen csak valami különöz angol ladytót telhetik ki. Voltak, a kik egyáltalán képtelenségnek, hihetetlennek s csak valami újságitró költeményének tekintették az egész hirt.

A vitatkozás sokáig eltartott fölötté A kis Gesztesyné, a ki mindig szeretett más véleményen lenni mint a többiek, erősen bizonyozott, hogy ő nem lát ebben semmi képtelenséget, semmi hihetlent.

— Ugyan hallgass, — mondták neki az asszonyok; te kis filigrán bábu; mit csinálnál, ha egy paraszt kunyhójába kerülnél? A pástorok csak a képeken vándorok, bokréta kalapjaikkal; az életben nem tanácsos parfümök üvege nélkül közelíteni hozzájuk.

— A társadalmi különbség oly nagy, — mondták a férfiak, — a nevelés, a szokások annyira elválasztják a művelt osztálybeli nőt az egyszerű pórtól, hogy azt a mély irt áthidalni lehetetlen.

De a kis Gesztesyné daczos asszonyka volt, a ki nem könnyen engedett. Ej hát a szerelem utja mióta van kimérve társadalmi

korlátokkal úgy, hogy a pajkos Ámor át ne szökjék egyik osztályból a másikba? Hát nem látunk-e minden nap eszes, művelt, előkelő férfiakat bele szeretni a leggyorsabb, legalsóbb osztálybeli lányokba? Nőül veszik őket, boldogok lesznek velük. Ne mondják neki, hogy az egészen más. Miért volna más? Miért ne lehetne a nők szive is úgy alkotva mint a férfiaké? Miért ne fordulhatna elő olyan házasság is, mint azé az angol hölgyé a svájci paraszttal?

A vitatkozásban arca egészen kipirult s tüzes szemének pillantása csillogva járt körül, mintha szövetségest keresne. A férfiak mosolyogtak, a nők elszörnyűködve csóválták fejüket. Ki hallotta már valaha olyan házasságnak a híret?

Egy komoly öreg ur, ki az ablaknál állt, kissé közelebb lépett.

— Nos, keljen hát védelmemre, — fordult feléje élénken a kis menyecske. — Ön látott már olyan házasságot . . . Tudja, a mit nekem is említett . . .

Mindnyájan neki estek az öreg urnak: mondja el, az nagyon érdekes eset lehet.

Az öreg ur komoly arczán mintha árnyék húzódtott volna át.

— Az nagyon szomorú eset volt, — mormogá halkán.

Ugy látszott, mintha félre akarna húzódni; de körülvettek s különösen a nők addig könyörögték, hizelegtek neki, addig faggatták, zaklatták, míg csak hozzá nem kezdett a történethez.

II.

Először is azt kell megmondanom, hogy én erdélyi ember vagyok s 1848-ban oláhok által körülvert vidéken laktam, — így kezdte elbeszélését.

Iszonyu idő volt az akkor ott nekünk. Október eleje óta mindig rémhíreket hallot-

tunk. Eleinte nem is akartuk elhinni, oly borzasztók voltak azok. Azt beszéltek, hogy Sárdon egy mély kutba hányták az oláhok a magyar lakosokat s aztán nagy kövekkel elevenen betemeték. Napról-napra újabb hírek érkeztek. László Zsigmondut megnyuzták az oláhok, Dobay Zsigád három leányával együtt agyóverték. Ismerős neveket hallottunk, kit megöltek, kit Balázsfalvára hurcoltak. A föllázadt nép gyujtogatva, rabolva, gyilkolva járt faluról falura Alsó Fehér megyében Vér, köny, pusztítás kísérte mindenfelé léptét.

Jaj volt a magyar uraknak, kiket a bösz csorda utjában talált! Nem kimélt az sem öregot, sem gyermeket. Remegve feküdtünk le minden este. Nem látogatnak-e el hozzánk is az oláhok?

Kis falu volt ez a miénk, félre is esett az országúttól. Nem lakott itt semmi gazdag földesur, valami dus zsákányt nem remélhettek a martalóozok. A jobbágyokkal sem volt bajunk, nem kinezta őket senki, hogy boszutól kellett volna tartanunk. A falubeli oláh parasztok biztattak is, hogy ne féljünk. De már október közepe óta, mióta néhány közülük Balázsfalván járt, megváltozott a magokviselete. Kitértek előlünk, ha messziről megláttak vagy mogorván lesütött fejjel haladtak el mellettünk, alig bilentve meg kalapjokat. Ha beszédbe eszedtünk valamelyikkel, csak félvállról ümmöggetve felelt:

— Biz ugy, Domnule . . . Rosz idők járnak, Domnule . . . Isten tudja, Domnule! . . .

Láthattuk, hogy ezekben az emberekben nem bizhatunk; de mindig reméltük, hogy a végveszélyt talán kikerüljük. Egyszer már közel hozzánk vonult át egy ádáz csorda, a szomszéd Mátéfalvát fölgyujtották; de hozzánk nem jöttek el. Egész éjjel láttuk az égő falu vörös fényét a hegynyíláson át s

vetést terjesztette elő az ellenzéki lapok egy részére erről vezérezték emlékezett meg.

A „Pesti Napló“ így ír:
Gróf Szapáry Gyula ma a hetedik költségvetést terjesztette elő. Erre nemcsak nálunk nem volt az alkotmány helyreállítása óta lefolyt időszak alatt eset, de a külföld is alig fog erre példát felmutatni. A hetedik szám itt is a szerencse gyermeke, mert a ma előterjesztett hetedik költségvetés elvégre oda jutott, a honnan az első egy két budget-tük kiindult: több van a rendes háztartásban.

Nehéz viszonyok közt vette át gr. Szapáry Gyula a pénzügyi tárczát. Elődje a boszniai okkupáció miatt megvált tárczájától. A javulásnak indult háztartás ismét megromlott; rendkívül nagy kiadások fedezéséről kellett gondoskodni; előlegekre szorult a kinetár, a kölcsönök rossz kurzuson kelettek el. Az állam jövedelmei azonban, a nagy elemi csapások dacára, egyre emelkedtek. Ennek elérésére természetesen az adók emeltettek; de időközben nagy beruházásokat is eszközöltek és keresztülvitették a vasutak állomásait.

A közterhek időközben megnehezültek, de a terhek fokozása nélkül a jövedelmek nem érheték volna el jelen magasságukat, és nem következhetett volna be az államháztartásban és az ország hitelében az a javulás, melyet a legszigorúbb kritika sem kisínnyelhet.

A ma előterjesztett költségvetés szerint ugyanis a rendes háztartásban több mint öt millió a fölösleg. A múlt évben megszavazott adók, különösen a szeszadó-reform után bizony lehetett 1885-ben fölöslegre, ha nem is ily nagyságban számítani.

Mint az elmondottakból kitetszik, ellenzéki álláspontunk nem tartóztathat minket vissza annak alismerésétől, hogy az 1885-diki költségvetés, a pénzügyminiszter szempontjából, kedvező, hogy a hatás, melyet a pénzpiacokra tesz, bizonyára szintén kellemes lesz.

A „Pesti Hírlap“ írja: Szapáry pénzügyminiszter ma terjesztette be a jövő év költségvetését s úgy abból, exprojezából meggyőződhetünk, hogy ha el nem is értük, de igen megközelítettük költségvetésünkben a normális arányokat, melyek a közép-európai szövetség által hosszabb időre biztosított béke feltétele mellett maradandóságot látszanak igényelni.

A pénzügyminiszter exprojeja igen kellemesen hangzó tónusból kezdődik. A megelőző években rendesen ahhoz voltunk szokva, hogy a pénzügyminiszteri praeliminárét a zárszámadások optimisztikusnak bizonyították, meghazudtolták. Rendes dolog volt, hogy a zárszámadás 10—15—20 söt több millióval nagyobb deficitet mutattak ki, mint a mit a finanszminiszter megállapított 1882-ben megváltozott a helyzet: 6 millióval volt kevesebb a hiánya a zárszámadások, mint a praelimináré szerint. 1883-ban már több mint hét millióval csökkent a deficit, a mennyiben az előirányzott 23 millió helyett csak 16 lett a valósággal, mely csökkentés abból keletkezett, hogy az átmeneti kiadások kerékcszámban számla 4 millióval apadtak, a bevételek 3 millióval emelkedtek.

Felhívás és kérelem

ápostai hivallásu evangélikus hírsorsosainkhoz.

Midőn anyaegyházunk megalakítására eleven hittel, protestans ügyszeretettel és észratoró közakarattal vállalkoztunk, szá-

A városliget haldoklása.

Budapest, 1884 okt. 25

A természet haldoklik csendesen. A városliget lombos fái megfosztva ékességüktől, a kegyetlen ősz napokint tépdési koronájukat. A zord szél végig-végig süvölt a sárguló fonyadt leveleken, halálra praedestinál egy egy esomót. Szegény ehtétek olyan keserűen válnak meg rokonaitól, jó barátaitól, leváltársaiktól, kik iránt kegyelmesebb a szél fagyos keze, s ott hagyja még néhány napra őket, élvezni halálós ágyukon a bágyadt őrsi napugart. Az ott maradtak sohaajta, szánakozva tekingetnek aláluló társaikra, kiktől bucsut sem vehettek, a nagy sietségben, kiknek annyit szerettek volna még sugdosni, kiknek szomorú sorsának látják előre jövendő sorsukat. S a szél felkapja gyors szárnyára a szegény sárga leveleket, egyiket elviszi messze-messzire, a ligeti tö hideg vízébe ragadja le, hogy ott uszkáljon egy kicsit, gyönyörűségére a büszke hatnyu sergek; a másik iránt kegyetlenebb... a koci-úton mutat neki pihenést pár percze mag a könyörtelen kocsik s vágató paripák ragzólvá — összezuzak benne azt a haldokló életet.

Szegény természet! nem tud meghalni nyugodtan, csendben. Hétköznap csupán a balták, kalapások, gépek durva zaja riasztja fel a felhőt ligetet. Ezt még csak megtudja csodálni, ha élettelen tárgyak ilyen könyörtelenek. Azt sem veszi rossz néven, hogy a kiállítás épületei mind büszkében emelkednek napról-napra fel, hisz igyekezniük kell, hogy tavaszra készüljenek.

De vasárnap igazán elkésereedik. Hogy is ne? Megjelennek mulatozni azok a rossz emberek, ördögi zajt ütve a természet halálós ágya mellett. Ott tolong nagy zajjal az alsóbb publikum a „Ringspiel“-ek, a „kötél-

moltunk a kezdet nehézségeivel és a további áldozatoknak reánk nehezülő sulyával. Szent lelkesedéssel magunkra vállaltunk minden terhet azon büszke tudatban, hogy örök-lött és vallott hit adta kötelességet teljesítünk. S a munka, a melyet egyházunk életre ébredése óta végeztünk, s az áldozatok, a melyeket életben tartására hoztunk, nem voltak terhesek! Mert a mely munkát testvéri szeretettel és egyetértéssel végeztük, a mely áldozatot hitbuzgó lelkesedéssel és önzetlenséggel hoztunk, attól fáradságot és hiányt nem, de szívbeli örömet és lelki gazdagulást éreztünk.

Az ily munkának és az ily áldozatoknak még nem értünk végére. Iskolánk még nincsen; kell pedig, hogy legyen, hogy mentől hamarabb legyen. Mert iskola nélkül egyházunk nem lehet soha szilárd és virgzó. Mert gyermekeinknek vallásunkban való tanítására nélkül a felnövő nemzedék egyházunktól elidegenedik. Pedig az volna és van hivatva egyházunkat a már meglévő alapon ifjú lelkesedéssel tovább építeni, hogy állandó erős és virgzó legyen.

Ennek lehetővé tételét iskolánktól várjuk, a melynek alapítása immár elodázhatalanná vált. Kell, hogy a jövő őszszel megnyíljenek saját felekezeti iskolánk. Adakozzunk hát eddigi hitbuzgalmunkkal és áldozatkészségünkkel a szent célra és a mit akarunk, meglesz.

Iskolai alap gyűjtése céljából az egyháztanács küldöttségei gyűjtő levelet fognak előterjeszteni, kik jegyezze fel azon kegyes adományt, a melyet tehetségéhez képest a szent célra szán. Az önkéntes adakozók nevei egyházunk könyveiben megörökítettven, a tett adományok beérkezését az egyháztanács a szükséglethez képest később fogja a kegyes adakozóktól kérelmezni.

Közös akarattal közös célra törve és buzgó hittel áldozva a kezdet nehézségein hamar túl leszünk. — A megkezdett szent művön pedig rajta leszen a Mindenható áldása.

A debreczeni ág. h. evang. egyház előjárósága.

Színház.

Szombaton és vasárnap olyan két előadást láttunk színházunkban a melyet az operettek és népszínművek előadó népszínházban is alig lehet látni.

Szombaton „Rip“-et adták, a czimszerpen Kissel, ki szép tehetségét e jól játszható szerepben kiválóan értékesítheti. A szereplők, rendezés, csoportosítás mind meglepőek voltak. A gyönyörű zene elragadta a közönséget; Halmainé, Iványi Mari, Németh, Horvát, Boránd, Nyilasi mindnyájan emelték a kitünő ensembt. Érdekes volt a kis Krescsányi Veron és Somolik Gizella, előbbi Alice, utóbbi Adrien szerepében. Még énekműveiket is énekeltek, a mi a kis 4—5 éves gyermekek által előadva nagy derűtséget idézett elő, de egyszersmind zajos tapsokat is aratott.

Vasárnap a „Tót leány“ népszínmű került színre szűfolt ház előtt. Az előadás alatt a közönség, kitünően mulatott, s alig győzte tapsolni Örfly Flórá-t, ki kifejező kedves játékával falrengető tetszenylatkozatra adott alkalmat. Pompás alakokat mutattak be még Boránd, Nyilasi, Kiss Mihály s főleg kis szerepében Szabó Antal, ki jollemző játékával kis szerepben is fel-

tánczosok“, a „Paprka Jancsik“ ékes bódéi körül, a kintornak bájos hangját, tulharsogva eszthetikus zajongásával!

A séta-utakon már valamivel előkelőbb sereg hullámzik, felvette mindenki ünneplő köntösét, kikéfélté — akinek van — ezilinderét, bemutatja vadonat új kutyabőr keztyűjét

A koci-úton van csak igazi élet. Jár-művek beláthatlan sora vonul a pompás úton végig. Ott döcögnek a híres omnibuszok kidülni készülő táloasaikkal; a szegény járműveket csak lenézik az egy és két fogatú bérkocsik; ezekre megint rá se hederítenek a vágatva elrobogó kevély privát és főúri fogatok. Akinek pénze van, megy vagonához képest gyalog, omnibuszon löháton, vagy fogaton; a löfuttatásra mennek.

Csak kevés embernek jut az az eszébe, hogy megfigyelje a beteg természetet, respektálja szegény haldoklóknak gyszását, részvétellel osztozzék méltó fájdalomában a faleveleknél!

En ugy szántam őket. Eszrevették, megakarták halálai részvételmét. Megválasztottak közönségük tolmácsolására küldöttül egy nagy sárga levelet. Megkérték legnagyobb ellenségüket a zord szelet, vegye követüket szárnyaira szállítsa el hozzám. Feljeszté esdőkérésöket. Belefajta a nagy sárga levelet meleg kabátomnak tátongó zsebébe. Nem löktem ki a hivataln vendéget, hadd pihenjen csendesen, zsebében jó dolga van. Most is ott van. A mint mellé tettem a Debreczenbe raplendő levelet, új élet kezdett lüktetni lankadt ereiben, lázasan esdőkelt, küldjem el bucsu üdvözlését imádoztánál Debreczenbe!... Lám milyen hívek haldoklók ezek a virosli geti hulló sárga levelek!

—y—y.

tudja kelteni maga iránt az érdeklődést. — Kisebbszerepekre használható tagnak bizonyult ez este Bessenyei Mari is, ki a karnak egyik kiváló szép és tehetséges tagja.

Napi hírek.

— A gazdász ifjuság köréből. Tegnap tartotta a helybeli gazdász ifjuság szokásos ismerkedési estélyét, mely egyszersmind bucsu estélye volt az intézet két jeles tanárának Rottler és Török tanár uraknak, kik szivreható szavakban vettek bucsut tanártársaik és tanítványaiktól. Ugy a távozók, mint az itt hagyottak szemébe könyeket esaltak a bucsuszavak, élénk illusztrációként azon loialis viszonyok, melyben a helybeli gazdász ifjuság tanárral van, és a mely messze földön páratlan a maga nemében. Talpra esett toasztokban nem volt hiány így: Rottler, Török, Domokos, Békessy Váiter Lajos, Vedródi Walter Mihály és Székely tanár urak mondtak szellemes pohárköszöntőket, részint a távozókra, részint az ifjuságra; ugy szünte Pallay doctor ur, az intézet orvosa, az általa föltozgatott és reparaált ifjuságra ürté poharát. Az intézet hallgatói közül Kun Árpád, III éves és Szivver II éves gazdászok éltették a tanár urakat. A kedélyes társaságot a reggel oszlattaszét.

— Az önálló iparosok köre mult szombaton tartott választmányi ülése igen élénk látogatottságnak örvendett. Nem csoda, mert többek közt az ipartestület szervezése is szönyegre került, mely tárgybani mozgalmat a kör annak idején megindította volt, azonban fájdalom, még eddig — különösen egyik, számára nézve jelentékeny ipartársulat téves fildogása következtében — az elvileg elfogadott ipartestület eszméje megvalósítást nem nyerheett. Minek folytán az iparhatóság nem várta be, míg az intéző bizottság — a vásár és a szüreti idők elmulta után — e tárgyban végeredményre juthatott volna, önmaga vette azt kezébe, és e célból folyó évi novemb. 9-ik napjára, a czimadnia szübe iparos gyűlés összehívását látta jónak. Az iparos kör a gyűlésen jelenlévő iparhatósági közeg, — vagy azonban mint választmányi tag után tudomására jutván e dolognak, — jól lehet az iparhatóság jó szándékáról meg jól győződve, mégis igen fájdalmasan vette tudomásul ezuttal mellőztetését, annál is inkább, mivel annak idején a kör épen az iparhatóság tudtával indítá meg az ipartestület szervezését s az e tárgyban keletkezett adatok és felvett jegyzőkönyvek a kör elnökségénél illetve most már a választmányánál találhatók fel. Minek folytán különösen az összehívandó gyűlés helyisége ellen lévén nehezésg, küldöttséget határozott el menesztetni a városi iparhatóság elnöke Boeckó Soma főkapitány urhoz felvilágosítandó mint az új főkapitányt a dolgok miként állásáról.) A kör zászlójára eddigé begyűlt 168 ft 20 kr, kegyes adományért egyseknek, valamint Leszcinsky Lajos nyugalmazott honvédszázados és czimzetes őrnagy urnak, ki tizenegy évi „Fővárosi Lapok“-at adományozott a kör könyvtára részére jegyzőkönyvileg köszönetét fejezte ki. Ugy az ősi, mint a teli mulatság, valamint a szabályok és a felhívások tárgyában intézkedett. A kör jegyzője Péter Gábor helyett — ki bokros előglaltsága miatt attól vissza vonult — a közgyűlésileg helyettes jegyzőül Grünvald József kérté fel. — Végül átvétetett Rácó György mint 1878. évben az „Általános iparügyesület“ szervezése tárgyában kiküldött bizottság volt elnökétől a kör elnökségéhez betérjesztett 24 drb jegyzőkönyv és okmány, 70 kr készpénz és egy pecsét nyom, melyek is további megörzés végett irattárba helyezettek, illetve a 70 kr készpénz mint olyan a pénztárba utaltattott.

— A kis bika ebédől és sürcsarnok a nagy-uj-utca elejére, közvetlen a kávéház mellé sokkal előnyösebb, a közönségre nézve hozzáférhetőbb helyre tetették át.

— A fels. keresk. tanintézet „Önképzőkör“ f. hó 25-én tartott alakuló közgyűlésén tisztviselőkké választattak: Tanárelnökké: Dr. Szántó Sámuel ur, elnökhelyettes: Kohn Lipót III. éves, titkárrá: Schwarz Péter III. éves, főjegyzővé: Fürher Jakab III. éves, segédjegyzővé: Kässler Mór II. éves, pénztárnokká: Sával Géza III. éves, könyvtárnokká: Stern Fülöp III. éves, segédkönyvtárnokká: Matolcsi György II. éves tanuló.

— Koresmárosok figyelmébe. A koresmai üveg-dények hitelessége ügyében az országos iparügyesület felírt az ipar s kereskedelemügyi miniszteriumhoz, hogy a koresmai üveg-dényekért az üvegyárosok tétessenek felelősekké s kötelesek legyenek üvegeiket a helyes jelzéssel ellátni. A miniszterium megtagadta e kérelmet, s kimondta, hogy a mértekek és su yok helyességeért az a felelős, ki azokat a közforgalomban használja, nem pedig az, a ki készíti.

— Vörös kereszt a legközelebbi betegápoló női tanfolyam 1885 évi január 1-én kezdődött. Az üresedésben lévő 12 helyre a központi igazgatóság ezennel pályázatot hirdet. Betegápolónéknak csak a fővárosban élőket lehet felvenni 20—40 életév között, ha kellő minősítéssel bír s ezen minősítést az egylet igazgatósága előtt igazolni képes. A folyamodványok akár közvetlen,

akár a főkegyeleték útján az egylet igazgatóságához Budapestre legkésőbb f. évi deczember 20-ig intézendők, és a következő okmányokkal felszerelendők: a, keresztlevel okmányokkal felszerelendők; b, ha az illetőleg anya könyvi férjezett, bejegyezés a tő kiskoru vagy férjezett, bejegyezés a férjnek, szülőknek vagy gyámnak, c, erkölcsi bizonyítvány; d, hiteles bizonyítvány arról, hogy magyarul vagy németül beszélni, írni vagy olvasni tud s kellő fel fogási képességgel bír; e, hitósági bizonyítvány a folyamodó családi viszonyairól és foglalkozásairól; f, egészségi és himlőoltási bizonyítvány. Az egészségi és himlőoltási bizonyítványt ad az apolónók kiképzettetésüket az Erzsébet kórházban nyerik. Közlelebbi felvilágosítást ad az egylet központi igazgatósága (Lánczhiduteza 1) vagy az Erzsébetkórház igazgatósága (1 Krisztinaváros győri ut.).

— A helybeli ref. egyház iskolaszék folyó hó 29-iken d. u. 3 órakor a ref. egyház tanács termében ülést tart, melynek tárgyai: a csapó külvárosi lány, valamint a Czegléd utcai fiú iskolában megüresedett segédtanítói állomások ideiglenes betöltése s egyéb folyó ügyek.

— A felolvasókör rendező bizottsága a tegnapi ülésén egyelőre a november s deczember havi felolvasások sorrendjét a következőképen állapította meg: Nov. 6-án. 1. gr. Degenfeld József elnök ur megnyitja. 2. Géressy Kálmán ur: „Városunk művelődés-történeti multja és jelene.“

Nov. 13-án. 1. Csiky Lajos ur: „Optimismus s pessimismus.“ 2. Vértessy Arnold ur: „Patriarchális idők“

Nov. 20-án. Dr. Vedródi Victor ur: A vegytani tünemények és ezek jelentőségéről az emberi háztartásban (kísérletekkel.)

Nov. 27-én. 1. Kovács János ur: „A darwinizmusról.“ 2. Kovács B. Gyula ur: Karczolatok.

Decz. 4-én. 1) Tóth Béla ur: „A lakásokról.“ 2. Gáspár Imre ur: „A szegény Emmy regénye.“

Decz. 11-én. 1. Dr. Popper Alajos ur: „Bűn-gyázat az egészségügy terén.“ 2. Szombathy János: „Női befolyások a költészetre.“

Decz. 18-án. Békessy László ur: „A bakteriumokról“ (kísérletekkel.)

Csiky Lajos.

mint a kör jegyzője.

— Dr. Szikszay Imre indulját tegnap a Tót leány előadása előtt hallottak Az induló kiváló ritmikai dallamosság és diskret hangszereles által tünik ki és nagy tetszést aratott. Ohajtandó volna azonban, hogy ez induló előadása megismételtesse és pedig nem a színrekerülő darab előtt, hanem a felvonás közbén, mert akkor bizonynyal több figyelemmel hallgatná a közönség. A darab kezdete elavtó a jövés menés, székesatóság nagyon zavarólag hat.

— A közúti vasut igazgatósága a közönség kényelmére ugy intézkedett hogy ezután a kocsikra kifüggesztett táblák fogják jelezni, hogy melyik vonat megy a nagyerdőre és melyik csak a gözmalomig. Az előbbi zöld az utóbbi pedig fehér tábla fogja jelezni.

— Felhívás. A gyűmölcsfa eseménye és díszfa eseménye eladás a debreczeni kertészeti egylet kerttelepén folyó évi November elsőjén veszi kezdetét. Kéretnek a t. egyleti tagok, hogy tagilletményeiket mielőbb kivenni méltóztatassanak. — Ajánlja egyszersmind az igazgatóság ablakba és szobába való üveghézi növényeinek a helyszínen való megtekintését. A megrendelések mindennap délelőtti 10—12 óra közt az egyleti csarnokban, vagy Kandiai-utcai 2531 számú lakásomon tehetők. Tisztelettel Windt Frigyes igazgató.

— Iparos segédek és tanonczok bejelentése. Az ipartörvény kihirdetésétől számított hat hó november 21-én jár le s azonnal a mulasztók 20—200 ft. bírsággal sújtattak. A kapitányi hivatal a napokban már közhírre teszi ezt a határidőt, figyelemztetvén az iparosokat és gyárosokat, hogy ja bejelentéseket a törvényes időben mulhatatlanul tegyék meg. A segédek és gyári munkások részére illetőségi bizonylatok s helyhatósági igazolványok is szükségesek, melyeket a bejelentésnél a kapitányi hivatal előtt felmutatni tartoznak. Figyelemztetjük iparos polgártársainkat, hogy törvény rendelkezésének a kivált határidőben saját jól fel fogott érdekeikben is tegyenek eleget.

— Az osztrák magyar monarchia irásban és képekben. Mint Bécsből értesülünk, Rudolf trónörökös elnöklete mellett „Az osztrák-magyar monarchia irásban és képekben“ című kidolgozására alakított bizottság igazgatósági ülést tartott; magyar részről Jókai Mór és Szögyényi osztályfőnök voltak jelen. Rudolf trónörökös amaz örvendtes jelentést tette, hogy ő Felsége a mű felajánlását kegyesen elfogadni méltóztatott. Ennek utána elhatározott, hogy a mű magyar kiadása annak minden részében a némettel teljesen egyenlő legyen. A műnek Ausztriára vonatkozó része Bécs főváros leírásával fog kezdődni. — A következő hónap folyamában Rudolf trónörökös Budapestben a magyar bizottság egyik ülésében előkölhi fog.

— Találattort egy arany óra láncz. Tulajdonosa kellő igazolás mellett a színházi pénztárnál átvetheti.

— Az új bor ára. Daczára az állítólagos silány termésnek, az új bor ára ez idő szerint elég magas. Bécsi kereskedők 8 forintjával, söt kilencz forintjával is vásárol-

*) Ki tudunkkal e tárgyban azonnal intézkedett is.

ták hekoliterjét a musnak. — A silány termés inkább csak a mennyiségre, mint a minőségre vonatkozik, mert köztudomás, hogy míg a tavalyi must 15—16 fok mellett igen jónak tartották, a mostani új bor is megüti a 14 fokot. A szőlős gazdák remélik, hogy kiforrás után legalább 10 frtjával el tudják adni az új bort.

— Egy műkertész, ki már 9 év óta ezen a téren jó sikerrel működött alkalmazást keres. Bővebben a kiadóhivatálnál.

— Szathmármegyéből írják nekünk: a hoszas eszözök következtében a Tisza, Szamos, Tur, és Kraszna, folyók ismét megáradtak, az alispán futárrendeleteket küldöz szét a kellő óvintézkedések megtétele végett, az áradás oly rohamos, hogy nagyobb veszélyre van kitéve, mint volt júniusban. Időjárás komor hideg és viharos.

— Szerencsétlenség egy szélmalomban. Okány községből írja levelezőnk f. hó 21 diki kelettel. Borzasztó jelenet játszódott le ma délután az itteni szélmalomban. — Több helybeli és környékbeli pórásszony buzárt vitt örlem ide s mindenik azt akarta, hogy az ő buzáját öntsék először garatra; az ekképen támadt veszekedés és dulakodás közben szándékosan-e, vagy a szerencsétlen véletlenből? — még nem tudhatni, egy Pengő Julis nevű varjasi asszony úgy megasztította a molnárt, hogy az a második emeletről lefutó hosszú kölépcsőn alázuhan a mélységbe. A szerencsétlen erős lendülettel legurult a kölépcső, mi közben feje több helyen beszakadván, agyveleje is nagymérvű rázkódást szenvedett. A rémült pórnök a község házához futottak segedelemért, a honnét a bíró és körörményes kíséretében egy körutját teljesítő esendőrs is megjelent s Pengő Julist le tartóztatta. A szerencsétlenül járt molnár turkevei illetőségű és két gyermek atyja; felgyógyulásához kevés a remény. Az ügy a vizsgálat megajtése végett az illetékes hatósághoz áttétetett.

— Az érmelléki szüret a lehető legkedvezőtlenebb körülmények között folyik. Napközint megújuló eső, feneketlen utak, rothadó termés, ez a helyzet signaturája. Es hogy a kalmitás teljes legyen beállt a munkásbiány. Vidéki szüretelőt alig lehet látni, mert a tengerről törés is most folyik s így csak a helybeliekre vannak szőlősgazdáink szorítkozva. Ezekből kifolyólag a szüret általános képe sem olyan mint ezéle. Imitt amott látunk csendesen dolgozó kis csapatokat, cigányzene, puskaropogás a mesék országába vándoroltak.

— Kéjvonatok Budapestre. Minden-szentek napja alkalmából a m. kir. államvasutak városi menetjegyirodája által kéjvonatok fognak Budapestre indítani, melyekhez a m. kir. államvasutak központi hálózatának összes, a dálja-bródi vonal, magyar és zsekk-léti, kassa-oderbergi, alföld fiúmei és első magyar-gácsországi vasut jelentékenyebb állomásairól mérsékelt áru menetéri jegyek fognak kiadni. E mérsékelt áru menetéri jegyek f. évi október hó 31-én, valamint e napon a végállomásokról kiinduló és Budapestre még csak november hó 1-én reggel érkező valamennyi személy és omnibusz vonatához — gyorsvonatok kivételével — adatkak ki. A visszautazás f. é. november hó 1-én délutántól kezdve közlekedő bármely személy vagy omnibusz vonattal — gyorsvonatok kivételével — bezárólag november hó 9-ig történhetik. A vasuti állomásokon történő jegyváltás alkalmával az utasoknak zsekkönyvalaku szelvényfélék fognak díj mentesen kiszolgáltatni, melyekben egyéb különös kedvezmények igénybevétele vonatkozó szelvények foglaltatnak.

— A házassági ígélet kötelező volta. A kir. Curia, mint a „Jogtudományi Közl.” a következő elvi jelentőségű döntvényt hozta: Ha valaki magát arra kötelezte, hogy ha másnak leányát annak anyja vagy valamely más rokona felszólítására nőül nem venné, a leány részére kárpótásul bizonyos összeget fizet és ezt az ígéletet tartalmazó okiratot azért állította ki, hogy ezen ígélet segítségével a leány reá bírható legyen arra, hogy egy kérőjéről, ki akkor a hához járt, mondjon le: az ígélettevő, ha mégis más leányt vett nőül, e kikötött összeg megfizetésében marasztalandó. Az ily összeg kárpót-lás címén kötelezésnek tekintendő, mely kárt a leány az által szenvedett, hogy más-sal tervben volt házassága elmaradt.

— Késői szüret. A városi hatósághoz érkezett átirat szerint a szüret Szathmármegyében csak e hó 27-én veszi kezdetét. Tehát a borszüréssel szépen bemennek a szatmáriak a novemberbe.

— A Bucsú-Szent-László és vidéke önk. tüzőtő-egylet sorsjegyeinek húzása, 1884. január 6. közeledtével a t. cz. sorsjegy megtartók felkértek, hogy a sorsjegyek árát f. é. november hóban, a netán fent levő sorsjegyeket pedig azonnali lehetőleg portomentesen, beküldeni ne terheltezzék!

— Esernyő kölcsönöz-intézet van általában Berlinben, mikézzel foghatólag bizonyítja, mily hön imadják a sógorok még ma is az őt német szentháromságot: a paruplit, kalucnit és a tabákos pikszist. Rikító s első pillanatra szembeszökő egyenruhás egynekét állítanak fel a város különböző pontjain, kik-től bizonyos illeték mellett esernyőt lehet kölcsönözni, azaz az esernyő átvételekor biztosítékul le kell tenni annak árát, miről a kölcsönző nyugtát kap, melyen a kölcsönbe-vevés pillanata is pontosan ki van tüntetve

Használat után azután átadható az ernyő a legközelebbi egyleti szőlősnök, ki a haszná-lás időtartamára eső illeték levonása után legott visszafizeti az ernyőért előbb letett összeget

Alkalmazást nyerne pénzbeszedők, ügynők, k. Neidlinger G.-nél piac utca 2145. sz.

A gazdákhöz.

Ha valaki jót tehet embertársaival és nem teszi: az vétkes mulasztást követ el. Vétkes mulasztást követ el először embertársai, másodsor önmaga iránt. A társadalomban minden embernek kötelessége embertársain segíteni, legalább akkor, ha a segítség neki kárt nem okoz. Az a gazda, ki valamely általa szerzett praktikus ismeretet, — melyről gazdátársainak még tudomása nincsen — nem közöl, megszegi e kötelességet. De vétkezik önmaga ellen is, mert mi sem nyújthat nagyobb örömet a jó embernek, mint annak tudata, hogy embertársaival, különösen pedig, hogy pályatársaival jót tett. Ezenkívül pedig minden ismeretközléssel mindenki ápolja e jó szokást, a melyből neki is haszna lehet. Ez a második ok, a miért az ismereteit a véka alá rejtő gazda önmaga ellen is mulasztást követ el. Egy amerikai lap legutóbbi számában a következő sorok olvashatók: „A mezőgazdasági boldogulásunkban tett enormis haladás azon helyes és jó-ságos segélynek köszönhető, melyet gazdáink ismereteiknek a gazdasági lapokban való köz-lése által társaiknak adtak és azoktól kap-tak”. Nagy jelentőségű szavak! Vonjuk le belőle a tanulságot. A lapokban megjelenő közlemények éppen oly értékesek, mint a ki-állításokon kiállított productumok. Sőt még értékesebbek, mert míg ama productumok csak egy tulajdonosuk lehet, az ismeretek ezer meg ezer embertársuk tulajdonába bo-csájtathatók, anélkül, hogy magunk elvesztenők azokat.

Legújabb.

(„Debreczeni Ellenőr” eredeti távirata.)

BUDAPEST okt. 27. A magyar dele-gatió tagjainak tegnapi értekezletén kijelöltettek: Elnökké Tisza Lajos, al-elelnökké Hajnal akadályoztatása esetén Szlavy József; ezenkívül kijelöltettek a jegyzők, háznapy, és az albizottságok is. A választás ma délután az osztrák dele-gatió mai ülésében volt. Elnökké Smolka, alelnökké Czesky választottak.

A képviselőház az országbiróság és a curiai elnökség különválasztásairól szó-ló törvényjavaslatot végleg elfogadta.

BUDAPEST okt. 27. Szász Károly püspöki beiktatása tegnap fényes közönség előtt ünnepélyesen végbement.

Felolvas szerkesztő és kiadó (sajtóajdonos) Vértési Arnold. Főmunkatartó: Karczag Vilmos.

Nyilt-tér.

NYILATKOZAT*)

(A „Végrehajtó és becsűs” című felszólá-lásra.)

A „Debreczeni” szombati számában „végrehajtó és becsűs” cím alatt egy névtelen közlemény jelent meg, melyben ugyan nevek nem említettek, de miután mostaná-ban csödbekerrült Rechnitz F. Bódog özég csödtömege ellen én jelentettem be 50 frt váltói követelésemet s miután az a napokban foganatosított felszámolási tárgyalás alkal-mával az én 50 frtos váltói követelése-m a közadós által kifogásoltatott érték, de nem le-számolás alapján, e körülményekből arra kell következtetnem, hogy az érdeklött cik által nem más bir. végrehajtó, hanem alólírott megsértése ezélezottatott, a jelzett közlemény-ben a végrehajtó alatt én alólírott, az alperes alatt pedig R. Fr. Bódog értetik a közlő által.

Nem képzelhető rutabb tisztességtelenebb eljárás mint az, a midőn egyik ember a másikat orozva és álezáva támadja meg, még akkor is, ha támadása indokolt és ala-pos; de még rutabb, és tisztességtelenebb az ilyen sötéte burkolozó annak támadása ak-kor, midőn az minden alapot nélkülöz.

Az egész közleményből csak annyi igaz, hogy 50 frtos váltói követelésemet mint fen-tebb jelzém, R. F. B. csödtömege ellen be-jelenttem, s hogy a felszámolási tárgyalás-kor érték le nem számolás ürügye alatt köz-adós által kifogásoltatott.

Az már aztán, hogy ama bizonyos vég-rehajtás alkalmával, vagy bármikor 50 frtos, vagy bármely összegű váltót kért, vagy köve-telt és kapott volna „a végrehajtó” (mely alatt én értem) azért, hogy adósnak csak a laká-sán fog foglalni, azért hogy a lefoglalandó bu-tort és ékszereket nem fogja árvereltetni, il-letve az árverést tőle telhetőleg halasztani fogja mer ő hazugság és alj s rá-g a l o m.

Becsületen uton szerzett megtakarított készpénzemből adtam én kölcsönt, Rechnitz Frigyes Bódog kereskedőnek nagyobb össze-

*) E rovatban közöltékért nem vállal felelőssé- get a szerk.

get, s ennek R. F. B. által vissza nem fize-tett maradványáról kaptam én azon 50 frto-váltót, melyet a csödtömege ellenében beje-lenttettem — kétségkívül nyoma van annak a közadós R. F. B. könyv-ében is, sőt alól-írottak a cikik következtében utánjárásom folytán határozott tudomása van arról is, hogy R. F. B. könyveiben ezen 50 frtos váltó július hó végén lejárt tartozásai között, már szerepel; amint szerepelnie kell is. Julius hó-ban pedig még R. F. B. elleni, azon „Hajdufélé, s augusztus hó 4-én kért végrehajtásnak, — melyet 1884. aug. 4-én én foganat-o-sítottam, hiresem volt, tehát akkor még nem tudhattam, hogy R. F. B. ellen végrehajtás fog-e valaki általkéretni; még ke-vésb tudhattam, hogy vég-re-hajtásra én leszek kiküldve.

Az, hogy alperesnek én tanácsoltam volna azt, hogy a mit tud, rakjon félre, szin-tén aljas ragalom, melyre nézve csak annyit jegyzek meg, hogy Hajdu Gyula végrehaj-tása éppen azon az alapon lévén elrendelve, mert bizonyítvánnyal hitelesen igazoltatott, miképp Rechnitz F. B. üzletéből, portékái jó része, más helyre szállított. E bizonyít-vány keltének és még inkább az ab-ban foglalt tényeknek — meg kellett előznie a Hajdu Gyula ur 1884. Aug. hó 4-én beadott végrehajtási kérvényét, tehát még inkább meg kellett előzni azon időt, a midőn én azon végrehajtás foganato-sítására kiküldtettem.

A mi végre a R. F. B. által hozzám írt levelet, melyben nevezett magát a felszámolási tárgyalásra általa elküvetett s könyveivel is megzafolt valóban érthetetlen eljárásáért velem szemben magát excusálja, csak annyit említek hogy ily levél, R. F. B. által való-ban íratott hozzám, azonban az, hogy in-váltómat a csödt bíróságtól visszavettem, s nekie visszaadtam volna, hazugság; s én azon váltói követelésemmek per utjání érvényesítésére, már egyik helybeli ügyvéd urat megbíztam.

Ez az igaz tényállás, s nem azon lelkiismeretlen hazugság, a mi az emlit-tett cikkben foglaltatik, melynek szerzőjét ugyan nem ismerem, de bárki legyen is ez, nem kétlém, hogy velem együtt az értelmes és igazságos közönség a cikik iró neve után odateszi azon jelzöt „rágalmozó.” Debreczen 1884. október 27.

Sugár Gyula, bir. végrehajtó.

DEBRECZENI SZINHÁZ. II. Bélet Kedd oct. 28. 8. szám.

Rip van Winkle

Hirdetmény.

A m. kir. debreczeni méntelep Eperjes, Debreczen, Turia-Remete és Rima-Szombath osztaiyainál elhelyezett katonai legénység részére 1885. év január hó 1-től 1885. évi október hó végéig szükségendő kenyér biztosítása végett. Folyó év december hó 4-én, d. e. 10 órakor az itteni méntelep szám-irodájában, írásbeli zártajánlati árlejtés fog tartatni.

A szükséglet a fentebbi időszakra minden egyes osztály részére körül-belül 18,000 adag á 840 grammos kenyér.

A kenyér az új előírás szerint két adagoként vetelő (cipő) alakban és 1-680 kilogramm súlyban lesz szállítandó, az ajánlat azonban egy 840 gram-mos adagra teendő.

Az ajánlat minden egyes osztályra külön teendő. Az ajánlati minta és a többi ajánlati feltételek ugyanazok, melyek a f. évi julius hóban közzétett nagy hirdetményben foglaltattak.

Az 50 kros bélyeggel ellátott és az előirt bánatpénzt tartalmazó ajánla-tok a „m. kir. méntelep parancsnokság tárgyaló bizottságának” címzendők és a fentjelölt napig és óráig vagy személyesen, vagy pedig posta útján nyújtandók be.

A szállítási feltételek a helybeli méntelep számvevő irodájában meg-tekinthető.

(B.g.m.) Debreczeni m. kir. méntelep parancsnokság.

SZABÓ LAJOS FIAI

divat- és kézműáru üzletükben, Debreczen rózsatér.

Az őszi és téli idényre nagy választás-ban kaphatók: Divtacos női ruhakelmék, flanelek, női posztók; Fekete ternők, cachmirok és mindenféle gyszacziékek; Selyem szövetek és szines atlaszok, bársonyok; Selyemkendők, gyapju téli kendők minden nagyságban; Kreász, rumburgi, fonal és pamutvásznak; ÁGY és ASZTALNEMÜEK, BARKETEK, KALMUKOK; Csipke és szövet ablakfüggönyök; SZÖNYEGEK, FUTÓ, AGYELÉ es NAGYSZÖNYEGEK; Csipkék, szalagok, ruhadíszek, bálésneműek, gombok; PAMUTOK és MINDENFÉLE RÖVIDÁRUK; Kitűnő szabású férfi ingek; esernyők.

!Szabott olesó árak mellett!

2357. tk. 1884.

Árverési hirdetményi kivonat.

A h.-bösszörményi kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Mikecz Julianna végrehajthatónak id. Uzonyi Péter végrehajtást szenvedő elleni 440 frt tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a h.-bösször-ményi kir. járásbiróság területén lévő következő ingatlanokra:

I. A böszörményi 8842. számú tjkönyvben 479. h. r. számú egész és a 4128. h. r. sz. ingatlan felére 790 frt 45 kr becsárban.

II. A Vidi 804. számú tel.-kjkönyv-ben 1804. h. r. sz. ingatlan felére 206 frt 4 1/2 kr becsárban.

II. A Vidi 2654 számú telekkönyv-ben 1020—1764. h. r. sz. ingatlan fe-lére 367 frt 11 1/2 kr becsárban.

IV. A depauli 95 számú telekkönyv-ben 104. h. r. sz. ingatlan felére az árverést 208 frt 12 1/2 krban ezennel meg-állapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1884. évi november hó 22-ik napján d. e. 9 órakor alólírt bíróság hivatali helyi-ségében megtartandó árverésen a megál-lapi ott kikiáltási áron alól is eladatni-fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át kész-pénzben, vagy az 1881: LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számi-tott és az 1881. évi nov. hó I-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elis-mervényt átszolgáltatni.

Kelt H.-Bösszörményben a kir. járás-biros mint telekkönyvi hatóságnál 1884. évi június hó 27-én.

Szopó kir. aljárásbiró.

Gyümölcsfa eladás.

A debr. kir. gazdasági tanintézet kertjében homokos talajon nevelt kitünő gyümölcsfák eladók. Megrendelések az igazgatósághoz, vagy egyenesen az intézet gazdaságába küldendők. Levélbeni megkeresésre árjegyzék bérmentve küldetik.

PIRSZÉN

(C o a k s)

ugyszinte KÖSZENET fűtésre és kovácsok részére a legjobb minőségben ajánl házhöz is szállítva jutányos áron

a légszuszgyár igazgatósága.
Megrendeléseket elfogad részünkre
Kondor Lajos ur Czegléd utcán.

DIETRICH és GOTTSCHLIG

osztr. csász. és m. kir. udvari szállítók BUDAPESTEN, (Központi iroda és szállítási üzlet váci-utca 18. szám.)

Ajánlják a már beérkezett közvetlen szállításukat khinai-csosz theákban (ez ideai aratás) a legolcsóbb árakon, fél kilónként 2 fttól 10 fttig és fölfebb. — Jamaica rum üvegekben (a 1¹/₁₀—1¹/₁₀ literesig) 30 krtól 4 fttig. Brazília rum 1¹/₁₀ és 1¹/₁₀ literes üvegekben; továbbá francia és hollandi likörök, pezsgőborok, finom cognac és champagne finom cognac, angol teasütőmenny stb.

Ebből árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

A csász. és kir. udvari szállítók

DIETRICH és GOTTSCHLIG-féle
eredeti sósbor-szesz és só

Lee William találmánya, általán. elismert gyógyszer. Legjobb sikerrel használtatik: mindenféle gyuladásoknál kívül vagy belül, fej-, fül- és fejfájalmaknál, nyílt sebek-, úszög-, rákfenék-, szélhűdés-, gyuladt szemek-, stb.-nél. A continens és Angolország elsőrendű orvosi személyiségei által ezen gyógyszer mint biztos hathatósan kiemeltetik és a már 16 év óta beérkező számtalan elismerő- és köszönőlevelek irántunkban megtekinthetők.

A só nélküli sósbor-szeszünket

ajánljuk különösen fogtisztító-szerű, mivel a beteges foghúst gyógyítja és a fogínyt előledezi; ugyint a hajidegek erősítéséhez és a fejkörpa-képződés megakadályozására.

Egy nagy üveg ára 60 kr. — Egy kis üveg ára 32 kr.

Ebből az elárutók előnyös engedélyben részesülnek.

500,000 márka

500,000 m. esetleges legnagyobb nyeremény, illetőleg jutalom	márka
1	300,000
1	200,000
2	100,000
1	90,000
1	80,000
2	70,000
1	60,000
2	50,000
1	30,000
5	20,000
3	15,000
26	10,000
56	5,000
106	3,000
253	2,000
6	1,500
515	1,000
1036	500
29020	145
19463	200, 150, 124
100, 94, 67, 40, 20,	

Ezen nagy 500,000 márknyi összeget ill. a főnyeremény az, melyet a 287. pénz-sorsoláson a Hamburgi kormány jóváhagyásával nyerni lehet. E sorsjáték 100,000 sorsjegyet és 50,000 nyereményt 1 főnyereménnyel tartalmaz. A nyeremény kilitás tehát igen nagy, mert minden két sorsjegyre egy nyeremény esik. Az 50 500 nyeremény és 1 főnyeremény pontos beosztása a mellékelt táblázatból látható.

Minden nyeremény 7 osztályban pár hó alatt kisorsolatik. — Az első osztály főnyereménye 50,000 márka. a második 60,000 m., harmadik 70,000 m., negyedik 80,000 m., ötödik 90,000 m., hatodik 100,000 m., és a hetedik osztály esettl. 500,000 m., ill. 300,000 m., 200,000 m. stb.

Az első osztályu buzásra kérjük a megrendelést legkésőbb f. év október 31-éig.

A sorsjegyek árai hivatalból lettek megállapítva. Az első osztály:
o. é. 3 ftt 50 kr egy egész eredeti sorsjegy,
o. é. 1 " 75 " " fél " " " "
o. é. — " 90 " " negyed " " " "

Kérjük a megrendelésekhez a megfelelő összeget papírpénz, vagy magyar és osztrák levéljegyekben csatolni. Legezészerűbb a postautalvány e célra. Kívánatra postautalványt mellett is küldünk sorsjegyet, Minden megrendelőnek a buzás után a hivatalos buzási lajstromot megküldjük. Minden nyeremény rögtön kifizetetik.

Kívánatra a nyerő lakhelyén is fizetünk.

"A nyeremények pontos kifizetéseért az állam kezekedik."

Minden megrendelőnek az eredeti sorsjegyet kezeibez juttatjuk, és minden sorsjegyküldeménynek a hivatalos beosztást mellékeljük. Ha ezen táblázat a rendelőt ki nem elégítene, hajlandók vagyunk a sorsjegyeket huzás előtt visszavenni és az árát visszafizetni. Hivatalos huzási lajstromok kívánatra előre is ingyen megküldetnek.

Kérjük, a megrendeléseket bizalommal és közvetlen az eladással megbízott bankházhoz küldeni.

Jsenthal & Comp. Hamburg.

A 282-ik sorshuzáson egy főnyeremény 250,000 márka általunk eladott sorsjegyen nyeretett és általunk Pozsonyba lett kifizetve.

SCHWARTZ MÁRTON

TUDAKOZÓ és KÖZVETÍTŐ INTÉZETE
DEBRECZENBEN,

főpiacz, Svetic-széle ház 1825/6 szám alatt

Elhelyez jó bizonyítványokkal ellátott mindkét nembeli cselédeket, szállodai és kávéházi személyzetet, gazdatiszteket, kereskedő segédeket mindennemű tanonezokat.

Eszközül falragaszok, meghívók, gyászcedulák stb. kiragasztását és szétküldését, pénzkölcsönöket, levelezéseket bel- és külfölddel.

Közvetít ingó és ingatlanok eladását, bérbeadását és elcsereését.

Elfogad saját hirdetési rovatában olcsón hirdetéseket.

Dijak a hatóságilag bejelentett mérsékelt díjszabály szerint fizetendők.

SIRKOSZORUK.

A halottak estéjének

közeldetével a kedves halottaikról megemlékező közönségnek szives figyelmébe ajánlom az üzletemben gazdag raktárban lévő

sirkoszoruimat,

melyek szebbnél szebb élő vagy művirágokból vannak készítve.

(élő virágból 50 krtól feljebb.)

Együttal élő virágbokrétaimat csinnal és izléssel kiállítva szintén ajánlom.

Nagy Amália.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására juttatni, miszerint

raktáram fulferhelfségénél fogva

az őszi és téli női ruha kelméket u. m.

flanel, posztó, lóden, cheviott, tiszta gyapju, virágos, divat-szövetek, fekete és szines ternók valamint

az összes selyem és atlasz kelméket

mától kezdve

gyári áron de azok egyrészt gyári áron alól is

kiárusítom.

Nagy raktáru

kész női és gyermek felöltők, bundák, karmantyuk és esőköpenyegeket pedig a jelen viszonyokhoz mér

olcsó árakon

a n. é. közönség rendelkezésére bocsátom.

RUHÁKAT

mérték szerint budapesti műhelyemben legrövidebb idő alatt,

a legujabb divat szerint OLCSÓ ÁRON készittetek

1884. október 23.

ROTT L.

Debreczen,
takarékpénztári épület.

Debreczen, 1884. Nyomatott a „Debreczeni Ellenőr“ könyvnyomdájában, Piacz, SIMONFFY ház.

Tüzifa.

A téli szükséglet ellátására kiváló minőségű:

bükk- fiatal tölgy- és vargafát

ajánl, házhöz szállítva, és hozzá favágót is küld

Antolovits Gyula, a légszuszgyárban,
Berger Henrik, Szechenyi utca 177L.

TERNÓ!

Nagyérdemű közönség! A mai korsza legnagyobb esodája matematikai legbiztosabb ternoki-zámit somban található fel.

Figyelmeztetem a t. olvasó közönséget saját névem megvédése tekintetében is, hogy a lapokban már egyes tudatlan egyének nemcsak utánozni igyekszik számításomat, hanem nevémet is bitorolni akarják e vakmerő egyén Mihaik János, ki oktalun légből kapott számításával az én mathematicai jó birnevémet, becsületemet beszennyezzi s miután Mihaik nem képes számítani, egyes embereket bérel fel és a lapokban hirdeti magát: „Tóth A. Fortuna szerencse számok kiadójának“

Vámház körút 2/22. sz. alatt, i y nevű egyéniség ott nem létezik, hanem az én névem alá fejtőzik, azt akarja bitorolni, engem és a tisztelt olvasó közönséget megcsalni, Mihaik János ellen név és cím bitorlás miatt megírtam a törvényes lépéseket a büntető bíróságnál. Kéretik a t. olvasó közönség, hogy Tóth A. névre leveleiket ne vámház körút 2/22. sz. alá Mihaik felberelt emberéhez, hanem az alatt kitett lakásomra írják, mert az én legkitünőbb terno elnyerése által megteremt a hozzám folyamodók jólétét és boldogságát. Levelek válaszára 3 drb 5 kros bélyeg küldendő. TÓTH A. mathematicushoz, Kerepesi ut vége felé, Kenyérmező utca 6. sz. 10. ajtó Budapestben.